
Aan de orde is **de herdenking naar aanleiding van het overlijden van de president van Polen, de heer Lech Kaczyński.**

De **voorzitter**: Ik heet de viceminister-president welkom in de Eerste Kamer. Ik verzoek de leden te gaan staan.

Verbijsterd hebben wij afgelopen zaterdag kennisgenomen van het bericht dat een Poolse regeringsvliegtuig nabij de Russische stad Smolensk is neergestort. Daarbij zijn de president van Polen, Lech Kaczyński, zijn echtgenote en 94 landgenoten verongelukt.

Als staatshoofd en eerste vertegenwoordiger van het Poolse volk was Kaczyński op weg naar een zeer belangrijke herdenking bij Katyn, om daar uiting te geven aan een groot historisch verdriet van zijn natie, maar ook om bij te dragen aan verzoening met het volk van Rusland. Eerder deze maand had de Russische premier Vladimir Poetin door zijn presentie en erkenning van de verantwoordelijkheid van de Russische geheime dienst voor het bloedbad in Katyn tijdens de Tweede Wereldoorlog een stap in de goede richting van verzoening gezet.

Op Katyn rust blijkbaar geen vrede. Het is een bijzondere tragiek dat president Lech Kaczyński op deze missie is verongelukt en met hem zo veel hoge vertegenwoordigers van de Poolse regering, het Poolse parlement, de Poolse strijdkrachten en tal van gezaghebende vertegenwoordigers van de Poolse samenleving.

Onder hen ook de beide ondervoorzitters van de Poolse Sejm: Krzysztof Putra en Jerzy Szmajdziński. Ook de Poolse senaat verloor bij deze tragische ramp zijn ondervoorzitter, mevrouw Krystyna Bochenek. Het is bijzonder pijnlijk dat deze dragers van de parlementaire waardigheid in de nog jonge Poolse democratie op deze voor Polen historisch beladen missie zijn omgekomen.

Wij willen hier en vandaag delen in dit smartelijk verlies, dat niet alleen zo veel families en instellingen van de staat heeft getroffen, maar ook de gehele Poolse bevolking diep beroert.

President Kaczyński behoorde tot de founding fathers van het moderne Polen. Hij speelde een leidende rol in de dissidentenbewegingen die in de jaren zeventig zijn samengekomen in de vrije vakbond Solidarność, van Lech Walesa. Hij schreef mee aan de Gdanskakkoorden, het compromis dat met het communistische regime werd bereikt. In de strijd voor vrijheid werd hij later opgepakt en geïnterneerd. Na de val van het communisme was hij onder meer minister van Justitie in de regering-Buzek. In 2001 richtte hij met zijn broer de politieke partij Recht en Rechtvaardigheid op, die een aantal jaren een leidende rol in de Poolse politiek speelde. In 2005 werd hij gekozen tot president, in welke functie hij grote persoonlijke populariteit bleef genieten.

De wijze waarop de regering en het parlement van Polen na de ramp het bestuur van het land in goede banen hebben geleid en de bevoegdheden van de president en de overige vertegenwoordigers van regering en parlement hebben overgedragen aan de daartoe aangewezen verantwoordelijken is een bevestiging van de stabiliteit van het Poolse democratische bestel en de eenheid van de natie.

Namens u allen heb ik brieven geschreven met oprechte deelneming aan de waarnemend president, Voorzitter van de Sejm, Bronisław Komorowski, en de Voorzitter van de Senaat, Bogdan Borusewicz. In de

Poolse ambassade heb ik het condoleanceregister getekend.

Mogen onze Poolse mede-Europeanen zich gesteund weten door het grote medeleven en de betrokkenheid die vanuit alle delen van de wereld zijn betoond. Ik spreek de hoop uit dat deze catastrofe Polen en Rusland dichter bij elkaar moge brengen.

Minister **Rouvoet**: Voorzitter. Afgelopen zaterdag voltrok zich nabij het Russische Smolensk een catastrofe. Het Poolse regeringsvliegtuig, met daarin 96 inzittenden, onder wie de Poolse president en zijn echtgenote, raakte de boomtoppen bij het inzetten van de landing en stortte neer, nabij de bossen van Katyn, waar zeventig jaar geleden een deel van naar schatting 22.000 Poolse officieren, geestelijken en burgers werd omgebracht. Deze wrange speling van het lot is reeds door velen opgemerkt. De Nederlandse regering is ontzet en geschokt over de ramp die onze Europese partner heeft getroffen.

Polen is door deze tragedie in het hart geraakt. Vele prominente Polen zijn omgekomen. Onder de slachtoffers bevinden zich naast de president en zijn echtgenote onder meer de laatste president van de Republiek Polen in ballingschap, de militaire legertop, de voorzitter van de nationale bank, de nationale ombudsman, parlementariërs, de voormalige ambassadeur in Nederland en vertegenwoordigers van de Katyn-families.

De regering spreekt haar oprechte deelneming uit aan de nabestaanden van de slachtoffers en het Poolse volk. Afgelopen zaterdag is door Hare Majesteit de Koningin, de minister-president en de minister van Buitenlandse Zaken medeleven betuigd aan de waarnemend president van Polen en de Poolse regering.

Met president Lech Kaczyński is een markant staatsman heengegaan, iemand die zich voor de vrijmaking van Polen inzette, voor de Poolse belangen opkwam en zich hardmaakte voor de plaats die Polen in Europa toekwam. Hij streed ook onvermoeibaar voor de waarheidsvinding rond het Poolse trauma van Katyn. De reactie op de vliegtuigramp door de Russische autoriteiten is door veel Polen geprezen. Men ziet in deze verschrikkelijke gebeurtenis een kans op een nieuwe opening in de wederzijdse betrekkingen.

De Poolse natie is één in haar verdriet. Niet alleen bij het presidentieel paleis in Warschau hebben vele tienduizenden Polen bloemen gelegd, ook hier in Nederland zijn verscheidene herdenkingsdiensten voor de Poolse gemeenschap georganiseerd. In de hekken van de Poolse ambassade in Den Haag zijn talrijke boodschappen en bloemen gestoken. Vele Nederlanders voelen zich in deze moeilijke periode verbonden met Polen, net als in de jaren tachtig, ten tijde van Solidarno...æ, en zoals wij de Poolse militairen nog steeds dankbaar zijn voor de bijdrage die zij tijdens de Tweede Wereldoorlog in Arnhem en Breda hebben geleverd aan onze vrijheid.

Wij wensen het Poolse volk veel kracht toe in deze moeilijke tijd.

De **voorzitter**: Ik verzoek u allen om een ogenblik stilte.

(De aanwezigen nemen enkele ogenblikken stilte in acht.)

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Voorzitter

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Aangezien voor het voornemen tot het sluiten van verschillende uitvoeringsverdragen, verschillende voorgenomen besluiten, verschillende rechtshandelingen, verschillende verdragen en een wijziging van een overeenkomst, die ter stilzwijgende goedkeuring zijn voorgelegd, de termijn is verstreken, stel ik vast dat, wat deze Kamer betreft, aan uitdrukkelijke goedkeuring van deze voornemens geen behoefte bestaat. Het betreft de voornemens gedrukt onder de nummers: 23908 (R1519), letters AC; 23908 (R1519), letters BB; 27625, letter A; 31982, letter A; 32214, letter A; 32223, letter B; 32223, letter B; 32262, letter A; 32275, letter A; 32281, letter A; 32281, letter B; 32286, letter A; 32313 (R1908), letter A; 32325, letter A; 32329 (R1909), letter A; 32330 (R1910), letter A.